

Horváth Ferenc:

A Zala megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája

1861—1973

Örömmel jelenthetjük, hogy újabb kötet látott napvilágot a megyei sajtóbibliográfiák sorában. A zalai könyvtárosok már a hatvanas évek elején is serényen munkálkodtak a megyei sajtó adatainak összegyűjtésén. Különösen *Jakab Géza* végezte szorgalmasan a feltárást. Ám részben az ő halála, részben a kiadás terén felmerült akadályok jócskán késleltették a bibliográfia megjelentetését. A végül mégiscsak megszületett, nyomdában készült kötet azonban méltán sorolható a megyei könyvtárak értékes sajtóbibliográfiái közé. Adatgyűjtése megbízható, feltárja a lelőhelyeket is: a Zala megyei intézmények gyűjteményein kívül számba veszi az Országos Széchényi Könyvtár hírlaptárában található zalai periodikákat, továbbá néhány szomszédos megye gyűjteményének anyagát is. Az adatok közötti eligazodást részletes mutatórendszer könnyíti meg.

A szerkesztő a bevezetőben az adatgyűjtésről való tájékoztatás és a használatot segítő módszertani útmutatás mellett a zalai sajtó történetéről is rövid áttekintést nyújt. Ebből megtudjuk, hogy az első sajtótermékek a kiegyezést megelőző években az akkoriban Zala megyéhez tartozó Balatonfüreden, továbbá Keszthelyen és Nagykanizsán jelentek meg.

A tulajdonképpeni bibliográfiai rész betűrendben sorolja fel a sajtótermékek címét, 280 számozott tételben. A címlírás a szabványnak megfelelő. A terjedelmes mutatórendszer a következőkből áll: 1. névmutató; 2. a helynevek mutatója, mely településenként három külön csoportot alkotva újra közli a kiadványok címét, a kiadók és a nyomdák nevét; 3. szakmutató, amely először négy időrendi csoportra bontva sorolja fel a lapokat (a Tanácsköztársaság előtt, a Tanácsköztársaság idején, a két világhábo-

rú között és a felszabadulás után megjelentek), majd az időrendi csoportokon belül igyekszik tartalmilag is osztályozni a sajtótermékeket; 4. időrendi mutató; 5. megjelenési gyakoriság és nagyság szerinti mutató. A mutatók a tételszámokra utalnak.

Mint látható, a kiadvány nem követi a könyvtárosok 1974-es szegedi tanácskozásának ajánlásait, melyek az akkor megjelent Csongrád megyei sajtóbibliográfia szerkezetét és mutatórendszerét nyilvánították mintának. Ennek oka valószínűleg az, hogy a zalai sajtóbibliográfia adatai és mutatói 1974-ben már nagyrészt együtt voltak, s mivel a szerkesztő a korábban megjelent kiadványok tapasztalatait használta fel, igen nagy munka lett volna a mutatók átrendezése.

A korábbi sajtóbibliográfiák kapcsán szakmai vita támadt az átfedésekről, arról tudniillik, hogy a megyei területváltozások miatt bizonyos városok, községek sajtójának adatai párhuzamosan, több megye bibliográfiájában is szerepelnek. Ilyen átfedés van a veszprémi és a zalai sajtóbibliográfia között is. A veszprémiék az 1949 utáni megyehatárokat vették alapul, a zalaiak pedig közlik a korábban Zalahoz tartozó balatonfüredi, keszthelyi, sümegi és tapolcai járás sajtójának egykorú adatait is. E sorok írója — a veszprémi sajtóbibliográfia felelős kiadója lévén — érdekelt is lehetne az ügyben, mégis azt kell mondania, hogy ez az átfedés nem okozhat zavart. Sőt, jobban szemlélteti a történeti változásokat. Különben is: a keszthelyi járás 1979-től újra Zalahoz tartozik, tehát szerencse, hogy e bibliográfia a járás sajtójának korábbi adatait is közli, enélkül bizony hiányos volna a Zala megyei sajtó képe.

Egy bosszantó hibát azonban szóvá kell tenni: a helynévmutató Kassát (Košice) kétszer is Romániába helyezi.

A zalaiak kiadványával a 14. megyei sajtóbibliográfia látott napvilágot. Még öt megyei könyvtár (Baranya, Bács-Kiskun, Győr-Sopron, Nógrád és Tolna) tartozik az adósok sorába. Reméljük, hogy hamarosan ezek sajtóbibliográfiájának megjelenéséről is hírt adhatunk. (Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg, 1978. [1979.] 195 l.)

Páldy Róbert

